

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 569
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 17 april 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) - Evaluatie

Het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg werd in 2005 opgericht als overlegorgaan dat aanbevelingen en adviezen opmaakt om het Vlaamse platteland te ondersteunen in een duurzame ontwikkeling en een geïntegreerd beleid te kunnen creëren op verschillende beleidsniveaus.

Zoals het statuut van het IPO duidelijk schetst, gaat het hierbij niet om een adviesraad die advies verleent in het kader van lopende besluitvormingsprocedures. Het IPO neemt zelf initiatief om knelpunten op te sporen en doet dat vanuit twee deelplatformen: een bestuurlijk overleg en een ondersteunend overleg. Vooral het laatste overleg zorgt vanuit een gediversifieerde expertise voor aanbevelingen rond knelpunten binnen het plattelandsbeleid.

Naar aanleiding van de vijftiende verjaardag van het plattelandsbeleid publiceert de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een samenvatting van anderhalf decennium Vlaams plattelandsbeleid. In een persbericht stelt Els Hofkens, diensthoofd Platteland bij de VLM, dat o.m. het IPO zorgt voor een platform waarbij beleidsmakers en experts samenkomen om ideeën en adviezen uit te wisselen.

In haar beleidsnota 2019-2024 geeft de minister aan dat de uitdagingen op het platteland interbestuurlijk en interdisciplinair zijn en dat kennisontwikkeling en ervaringsuitwisseling tussen de beleidsmakers en andere actoren een antwoord kunnen bieden op de specifieke uitdagingen van het platteland. De complexiteit van deze uitdagingen kan concreet via verschillende invalshoeken worden bestudeerd vanuit het IPO en de expertise die er aanwezig is.

1. Hoe evalueert de minister de werking van het IPO?
2. Hoe zal de minister de komende jaren samenwerken met het IPO? Hoe zal ze concreet aan de slag gaan met deze adviezen?
3. Heeft de minister zicht op de planning en timing van nieuwe adviezen van het IPO? Hoe kunnen die haar plattelandsbeleid ondersteunen?

ANTWOORD

op vraag nr. 569 van 17 april 2020

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. De VLM maakte in 2015 een evaluatie van de werking van het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO). Dit gebeurde vanuit drie invalshoeken: 'impact en kwaliteit van afgeleverde beleidsadviezen', 'interbestuurlijke en interdisciplinaire aanpak' en 'praktische werking en organisatie'. De evaluatie heeft aangetoond dat het IPO heel wat heeft bereikt. Er werden plattelandsthema's met een grote maatschappelijke relevantie geagendeerd. Er is veel waardering voor de kwaliteit en inhoudelijke onderbouwing van de afgeleverde bestuursniveau- en beleidsdomeinoverschrijdende adviezen. Tegelijkertijd bleef de invloed van de adviezen op bestaand beleid soms eerder beperkt en is men maar gedeeltelijk geslaagd in de opzet nieuwe beleidsthema's te agenderen.

Er waren ook verschillende punten van kritiek. Zo ging de betrokkenheid van de betrokkenen bij het IPO achteruit. De werking van het Bestuurlijk Overleg wordt ervaren als zwaar qua organisatiestructuur, en als een niet optimale samenstelling qua vertegenwoordiging. Een ander terugkerend pijnpunt is de beperkte externe zichtbaarheid en bekendheid van het IPO.

Het rapport besluit met de noodzaak tot heroriëntatie van het IPO om in de toekomst de nodige impact te blijven hebben.

2. Om antwoorden te bieden op de uitdagingen en de dynamiek van het platteland focust het plattelandsbeleid, zoals beschreven in de Beleidsnota Omgeving 2019-2024, op drie thema's: circulaire plattelandseconomie, leefbare dorpen en landschapskwaliteit en -zorg. Deze thema's vragen bij uitstek om een interbestuurlijk en interdisciplinair aanpak, om kennisontwikkeling tussen de beleidsmakers en andere actoren. Voor een maatschappelijk relevant en gedragen beleidsadvies is het meer dan ooit essentieel dat bij de totstandkoming naast de drie bestuursniveaus er ook andere plattelandsactoren veel sterker mee betrokken worden. Voor een toekomstige werkwijze kunnen we leren uit de ervaringen van participatieve trajecten zoals het Open Ruimte Platform waarbij volop geëxperimenteerd wordt met werkmethodieken.

Verschillende IPO-adviezen hebben een succesvolle en gedeeltelijke doorwerking gekregen doordat meerdere van de aanbevelingen uit de adviezen in de praktijk zijn gebracht, zoals in de Loketten Onderhoud Buitengebied, het platform Oogstbare Landschappen en het aanspreekpunt lokale voedselstrategieën bij VVSG. Daarnaast stellen we vast dat de meeste adviezen en de daarin opgenomen aanbevelingen zodanig kwaliteitsvol en gedegen opgesteld zijn dat ze vandaag nog steeds inspiratie bieden voor het beleid en dat er voortgebouwd kan worden op hun inhoud en aanpak zoals voor het hergebruik van hoevegebouwen, stilte- en rustgebieden of het oneigenlijk gebruik van plattelandswegen.

3. De aanbevelingen uit de bestaande IPO-adviezen vormen nog steeds een kader voor beleidsinitiatieven. Het Bestuurlijk Overleg van het IPO kwam in 2018 voor de laatste keer officieel bijeen. Daarna werd er geen initiatief meer genomen en vroegen ook de andere bestuursniveaus niet naar een nieuw IPO-overleg.

Zoals beschreven in de publicatie 'Platteland in beweging' weten we dat in 15 jaar tijd het bestuurlijk landschap veranderd is. Er zijn nieuwe dynamieken, nieuwe partners, nieuwe uitdagingen... Dit vraagt om een andere aanpak die ik de komende maanden zal onderzoeken.